

ת"פ 1540/09/13 - מדינת ישראל נגד שמעון חביב,הני דכה - נשפט,רועי כולי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 1540-09-13 מדינת ישראל נ' חביב ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ורד ליכטר-סול

המאשימה

נגד

1. שמעון חביב
ע"י ב"כ עו"ד צבי אבנון
2. הני דכה - נשפט
3. רועי כולי
ע"י ב"כ עו"ד שאדי כבהא

הנאשמים

גזר דין
(בעניין נאשמים 1 ו-3)

רקע כללי: א.

1. כתב האישום המקורי בתיק דנא כלל חלק כללי ושישה אישומים, שעניינם בעבירות של **סחר בסמים מסוכנים**, בניגוד להוראות סעיף 13 יחד עם סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים), **והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית**, בניגוד להוראות סעיף 7(א) יחד עם סעיף 7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים (להלן - העבירה של סחר והעבירה של החזקה, בהתאמה).
2. על פי עובדות החלק הכללי לכתב האישום, בתקופה הרלוואנטית נהגו נאשמים 1 ו-2 לסחור בסמים מסוכנים תוך תכנון ותיאום מוקדם עם לקוחותיהם, כשהם מגיעים לביצוע העסקאות עם רכבם. עובדות ששת האישומים - בהם הואשמו נאשמים 1 ו-2 - מתארות אירועים ספציפיים של עבירות סחר ועבירות החזקה של סמים מסוכנים מסוג קוקאין וחשיש. באישום השלישי הואשם גם נאשם 3, בעבירת ההחזקה.
3. במסגרת הליך גישור הגיעו הנאשמים להסדרי טיעון עם המאשימה. הסדר הטיעון עם נאשם 2 היה הסדר טיעון מלא (דיוני ומהותי) ואילו הסדרי הטיעון עם נאשמים 1 ו-3 היו דיוניים בלבד, תוך הסכמות לקבלת תסקירי שירות המבחן; כלהלן:

בעניינו של נאשם 1 - כתב האישום נגד נאשם 1 תוקן באופן שנמחקו ממנו אישומים 2, 4 ו-6 ונותרו בו אישומים 1, 3 ו-5:

אישום 1 - מכירה ללקוח של סמים מסוכנים מסוג קוקאין במשקל כולל של 1.1 גרם נטו בקירוב.

אישום 3 - מכירה לנאשם 3 של סמים מסוכנים מסוג קוקאין במשקל של 5.2 גרם נטו בקירוב (בתוך 10 אריזות).

אישום 5 - החזקת סמים מסוכנים מסוג קוקאין, שלא לצריכה עצמית, במשקל כולל של 17.5 גרם נטו בקירוב. הסמים האמורים חולקו לאריזות, שמספרן הכולל הוא 31.

נאשם 1 הודה בעובדות אישומים 1, 3 ו-5 הנ"ל והורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של סחר ובעבירה אחת של החזקה.

בעניינו של נאשם 2 - כתב האישום נגד נאשם 2 תוקן באופן שנמחקו ממנו אישומים 2, 3, 4 ו-6 ונותרו בו אישומים 1 ו-5 (שעובדותיהם תוארו לעיל). בהיבט המהותי הוסכם כי הצדדים יעתרו במשותף לעונש הכולל רכיב של מאסר בפועל למשך 20 חודשים, וכן להפעלה מצטברת של מאסר מותנה בן 10 חודשים. הצדדים לא הגיעו להסכמות באשר ליתר רכיבי הענישה, למעט הסכמות באשר לבקשת חילוט שנכללה בכתב האישום.

נאשם 2 הודה אפוא בעובדות אישומים 1 ו-5 והורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של סחר. לאחר שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים החליט בית המשפט לכבד את הסכמות הצדדים לעניין העונש וגזר על נאשם 2 את העונשים הבאים: **מאסר בפועל** לתקופה של 30 חודשים (20 חודשי מאסר והפעלה מצטברת של מאסר מותנה בן 10 חודשים); **מאסר מותנה** בן 6 חודשים; **קנס** בסך של 1,500 ₪ וכן **חילוט** בהתאם להסכמות הצדדים (ר' גזר הדין בפרוטוקול, עמ' 7, וכן תיקונו שם, בעמ' 15).

בעניינו של נאשם 3 - נאשם 3 הודה בעובדות כתב האישום המתייחסות אליו, דהיינו: בעובדות אישום 3 בלבד. כאמור, על פי עובדותיו (המתקנות) של אישום זה, רכש נאשם 3 מנאשם 1 סמים מסוכנים מסוג קוקאין במשקל של 5.2 גרם נטו בקירוב (בתוך 10 אריזות). בנוסף, נאשם 3 הואשם בהחזקת כמות נוספת של סמים מסוכנים מסוג קוקאין במשקל של 5.3 גרם נטו בקירוב (בתוך 10 אריזות נוספות).

נאשם 3 הודה אפוא בהחזקת סמים מסוכנים מסוג קוקאין במשקל כולל של 10.5 גרם נטו בקירוב, והורשע על יסוד הודאתו זו בעבירה אחת של החזקה.

נאשמים 1 ו-3 נשלחו לשירות המבחן, לצורך הכנת תסקירים בעניינם. הטיעונים לעונש בעניינם של נאשמים אלה נשמעו לפניי.

ב. תסקירי שירות המבחן:

(1) נאשם 1:

5. תסקירי שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 סוקרים בהרחבה את ההליך הטיפולי אותו הוא עבר, אשר החל במסגרת שחרורו לקהילה טיפולית לנפגעי סמים "אלפתאם" (להלן - הקהילה הטיפולית),

במסגרת הליכי המעצר. כעולה מהתסקירים שהוכנו בעניינו, נאשם 1, יליד 1976, הינו פרוד ואב לשני ילדים, אשר פיתח בעברו אורח חיים התמכרותי ושולי. יחד עם זאת, כבר במהלך מעצרו נגמל נאשם 1 משימוש בסמים מסוכנים כך שהוא לא נדרש לטיפול גמילה במסגרת הקהילה הטיפולית אלא רק לתהליך של הסתגלות וטיפול רגשי (ר' בתסקיר מיום 15.1.15, בעמ' 1).

6. נאשם 1 שהה בקהילה הטיפולית במשך כשנה. לאחר מכן הומלץ על העברתו להוסטל לצורך השלמת ההליך הטיפולי, אך נאשם 1 התנגד לכך עקב רצונו לחזור לחיק משפחתו (ר' בתסקיר מיום 3.11.14, בעמ' 1). בסופו של דבר המליץ הצוות המקצועי, נוכח תפקודו הגבוה של נאשם 1, שלא להעבירו להוסטל והוא שוחרר לביתו. נאשם 1 חזר להתגורר בבית אמו, לעבוד בהובלות עם אחיו ואף השתלב בטיפול המשך ביחידה לנפגעי סמים ביפו.

7. בתסקיר האחרון מתוארת השתלבות חיובית של נאשם 1 ביחידה הטיפולית, כאשר נאשם 1 שומר על ניקיון מלא מסמים. שירות המבחן המליץ אפוא על ענישה שתיתן עדיפות לפן השיקומי ולהעמדת נאשם 1 במבחן. עוד המליץ שירות המבחן שלא לנקוט בענישה שתפגע ברצף הטיפול וברצף התעסוקתי של נאשם 1 והציע להשית עליו, לכל היותר, ענישה בדרך של שירות לתועלת הציבור.

(2) נאשם 3:

8. תסקירי שירות המבחן בעניינו של נאשם 3 סוקרים את נסיבותיו האישיות. נאשם 3, יליד 1983, אינו נשוי ומתגורר בבית משפחתו ביפו. לדבריו, במסגרת לימודיו בבית הספר הוא הגיע להישגים משמעותיים כשחקן כדורגל. עם זאת, בגיל 16 נפצע ומאז התדרדר מצבו, לרבות בשל עלייה ניכרת במשקלו. נאשם 3 דיווח על קשיים רבים בילדותו. אביו ושניים מאחיו הינם בעלי עבר פלילי ואף ריצו עונשי מאסר. אמו נפטרה בהיותו בגיל 16, על רקע התמכרותה לסמים. נאשם 3 גדל במסגרת פנימייה, אך על אף כל האמור לו עצמו אין הרשעות קודמות כלשהן.

9. נאשם 3 תיאר את העבירות בהן הורשע על רקע שימוש בסמים, בו לדבריו נקט כאמצעי לרדת במשקל. עוד דיווח נאשם 3 על בעיית התמכרות להימורים, שהחלה בגיל 22 וממשיכה עד היום, כאשר נאשם 3 מגלה קשיי שליטה בתחום זה ומסתבך בחובות רבים. שירות המבחן ציין, כי הגם שלנאשם 3 אין הרשעות קודמות, ההתרשמות ממנו הינה של אדם המעורה בחברה שולית, מגלה התנהגות בעייתית וישנה התדרדרות במצבו ואף סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות.

10. חרף מצבו זה של נאשם 3, הוא דחה הצעות שיקומיות שונות ושלל צורך טיפולי וממילא לא ניתן היה להמליץ על מסלול שיקומי בעניינו. יוער בהקשר זה, כי הגם שנאשם 3 שלל בעיית התמכרות לסמים או תלות בשימוש בהם, הוא לא מסר בדיקות שתן כנדרש ועל כן לא נאסף בידי שירות המבחן מידע מהימן, לאורך תקופה ממושכת, באשר לסוגיית ההתמכרות.

11. על אף הימנעות שירות המבחן ממתן המלצה שיקומית בעניינו של נאשם 3 (ר' בסיפא לתסקיר מיום 26.10.14), עתר בא-כוחו המלומד לקבלת תסקיר משלים. ב"כ נאשם 3 טען, כי נאשם 3 נמצא במצב רפואי קשה, עקב בעיה של עודף משקל קיצוני, וביקש על רקע זה ליתן לו הזדמנות נוספת (ר' בפרוטוקול, עמ' 17). בית המשפט נעתר לבקשה, ושירות המבחן נפגש שוב עם נאשם 3.

12. נאשם 3 טען בפני שירות המבחן כי חלה התדרדרות משמעותית במצבו הרפואי והתגלה גידול בראשו. בנוסף טען כי הפסיד כסף רב בהימורים וחש מאוים על ידי נושים המעורבים בחברה עבריינית.

עמוד 3

עם זאת, ועל אף שהוצע לנאשם 3 לפנות לקהילה הטיפולית "רטורנו", המטפלת גם בהתמכרויות להימורים, הנאשם כלל לא פנה לקהילה. בנסיבות אלה נמנע שוב שירות המבחן מהמלצה טיפולית, אם כי המליץ להימנע מהטלת עונש הכולל רכיב של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

13. ב"כ נאשם 3 שב וביקש תסקיר משלים נוסף. לטענתו, על אף האמור בתסקיר המשלים נאשם 3 אכן פנה לקהילה הטיפולית, שלא רצתה לקולטו. ב"כ נאשם 3 הוסיף וטען כי נאשם 3 רוצה לשקם את עצמו ולהשתלב בהליך טיפולי וביקש הזדמנות נוספת (ר' בפרוטוקול, עמ' 19-20). בית המשפט שוב נעתר לבקשה. ואולם, למרבה האבסורד, שוב דחה נאשם 3 את הצעות שירות המבחן. בהקשר זה ציין שירות המבחן, בין השאר, כדלקמן:

בחנו עם רועי (נאשם 3 - ש.א.) נכונותו להשתלב כיום בטיפול התואם צרכיו. רועי מסר כי מזה שלושה חודשים נמנע מהימורים בכלל. בהתייחסותו לבעייתיות ככלל בתחום ההתמכרויות, שלל בעייתיות בשימוש בחומרים, ציין כי מודע לבעייתיות הקיימת אצלו בתחום ההימורים, אולם ציין כי, לתפיסתו, מסוגל להתמודד באופן עצמאי. עוד מסר כי לנוכח מצבו הכלכלי הירוד, חובותיו וקשייו ביציבות תעסוקתית יתקשה להתפנות לטיפול בתחום ההימורים (ר' בתסקיר מיום 18.5.15, בעמ' 2. בהמשך הדברים מצוין כי בדיקת שתן שמסר לימדה על ניקיון מסמי רחוב).

14. שירות המבחן חזר אפוא על עמדתו, כפי שבוטאה בתסקיר הקודם בעניינו של נאשם 3.

הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

ג.

15. כראיות לקביעת העונש הגישה ב"כ המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 1 (סומן ע/1). כאמור, לנאשם 3 אין הרשעות קודמות וממילא לא הוגש העתק המרשם בעניינו. כעולה מגיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 1, לנאשם זה, יליד 1976, עבר פלילי מכביד, הכולל 10 הרשעות קודמות החל משנת 1998. הנאשם הורשע בגין ביצוע מגוון של עבירות, לרבות עבירות סמים, ואף ריצה בעברו עונשי מאסר בפועל.

16. ב"כ המאשימה הדגישה את נסיבות החומרה בתיק זה: **ראשית, סוג הסמים - סמים קשים, מסוג קוקאין. שנית, כמות הסמים - כמות כוללת של כ-24 גרם נטו בעניין נאשם 1, וכ-10.5 גרם נטו בעניין נאשם 3; כמות שהינה עצומה בהתחשב בסוג הסמים. שלישית, דרך הסלקת הסמים - בדפנות הרכב, כשהם מחולקים למנות רבות. ורביעית, המניע - שהינו על פניו מניע כספי. מנסיבות אלה יש ללמוד כי האירועים מושא כתב האישום המתוקן הם אירועים מתוכננים ומתוחכמים, שאינם חד פעמיים.**

17. בנסיבות אלה, מידת הפגיעה בערך החברתי של ההגנה על החברה מנגע הסמים הינה רבה, וב"כ המאשימה עתרה אפוא להעדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרסים של הנאשמים. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחמים עונש הולמים כלהלן:

בעניינו של נאשם 1 - בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל, וזאת לכל אישום בו הורשע נאשם 1 (אישומים 1, 3 ו-5).

בעניינו של נאשם 3 - בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל לאישום בו הורשע (אישום 3. הטעם לאבחנה בין נאשם 3 לבין נאשם 1 נומק בהבדל בכמות הסמים הגדולה יותר בגינה הורשע נאשם 3).

18. באשר לגזירת העונש בתוך מתחמי העונש ההולמים עתרה ב"כ המאשימה לעונש שהינו במחצית המתחם לנאשם 1 ובתחתית המתחם בעניין נאשם 3. עוד הוסיפה ב"כ המאשימה וטענה באופן ספציפי לגבי כל אחד מהנאשמים. בעניינו של נאשם 1 הדגישה ב"כ המאשימה את עברו הפלילי מכביד, הכולל עונשי מאסר בפועל בגין עברות דומות. לשיטתה, הגם שנאשם 1 עבר הליך טיפולי, הוא יכול להמשיך בהליך זה בין כותלי הכלא, כאשר בנסיבות העניין יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני עניינו האישי.
19. בעניינו של נאשם 3 התייחסה ב"כ המאשימה למחלתו, שמתוך האמור בתסקירי שירות המבחן לא ניתן להבין בדיוק מהו טיבה ומשמעותה, והדגישה כי טיפול רפואי ניתן גם במסגרת שירות בתי הסוהר. ב"כ המאשימה טענה כי העובדה שהסמים בהם החזיק נאשם 3 חולקו למנות רבות מעידה על החזקה לצרכי מסחר, ובהקשר זה הפנתה לכך שמדובר בסמים יקרים מסוג קוקאין ובנאשם שטען כי הוא שקוע בחובות כספיים כבדים.
20. עוד עתרה ב"כ המאשימה להשתת ענישה נלווית הכוללת מאסר מותנה, קנסות כספיים, פסילה בפועל ועל תנאי, וכן חילוט המוצגים שהתבקשו בכתב האישום. לבסוף הדגישה ב"כ המאשימה את העונש שהושת על נאשם 2, שכלל 20 חודשי מאסר בפועל בתוספת הפעלה במצטבר של עונש מאסר מותנה, וטענה כי עונשם של נאשמים 1 ו-3 צריך לעמוד באותם קריטריונים.
21. ב"כ נאשם 1 עתר, מצידו, להקלה בעונשו של מרשו. ב"כ נאשם 1 לא חלק על חומרת העבירות והאירועים, בגינם הורשע נאשם 1 בתיק זה, אך מיקד את טיעונו בהיבט השיקומי. לשיטתו, אין כל אפשרות להתעלם מההליך הטיפולי הארוך והדרך הארוכה אותה עשה הנאשם מאז שנעצר בגין התיק דנא. לאחר כארבעה חודשי מעצר שוחרר נאשם 1 לקהילה הטיפולית, בה שהה כשנה תמימה נוספת בתנאים סגורים. מדובר אפוא בדרך קשה וארוכה מאוד, של 16 חודשים בקירוב, שיש ליתן לה את המשקל הראוי.
22. זאת ועוד: כעולה מתסקירי שירות המבחן, נאשם 1 עבר בהצלחה רבה את ההליך הטיפולי, ולאחר מכן שולב במרכז לטיפול יומי. נאשם 1 עלה על דרך חדשה, השתלב בעבודה, ושירות המבחן אף נמנע מלהמליץ על מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות על מנת שלא לגדוע את ההליך החיובי בו מצוי כיום נאשם 1.
23. ב"כ נאשם 1 ביקש אפוא כי במקרה זה בית המשפט יעדיף את דרך השיקום על פני דרך הענישה. לשיטתו, מדובר בנאשם שעשה שינוי מהותי בחייו, כאמור היה תקופה ממושכת בהליך טיפולי, השתלב בשוק העבודה ולא נפתחו לו תיקים חדשים. על רקע זה שב ועתר ב"כ נאשם 1 לאימוץ המלצות שירות המבחן ולגזירת עונש שלכל היותר יהיה בדרך של מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, על מנת שנאשם 1 לא ישוב לכלא.
24. ב"כ נאשם 3 התמקד בטיעונו בנסיבותיו האישיות של נאשם 3. לדבריו, מצבו הרפואי של נאשם 3 הוא קשה ביותר, ובעניין זה הגיש מסמכים מהמוסד לביטוח לאומי, שלפיהם אושרה לנאשם 3 קצבת נכות כללית בגין נכות רפואית משוקללת של 52% (ר' נ/1). בנוסף הגיש ב"כ נאשם 3 תעודות רפואיות (ר' נ/2). לשיטת ב"כ נאשם 3, מצבו של נאשם 3 הוא כה קשה, עד שהוא לא מסוגל למצוא את הכוחות להתגייס לטיפול גמילה מהימורים. נאשם 3 נאלץ ליטול תרופות בעלות השפעות קשות, כדי להתמודד עם הגידול שבראשו, ואינו יכול להתפנות לטיפול שכן הוא עסוק בהישרדות ממש.
25. לטענת ב"כ נאשם 3, לעניין מתחם העונש ההולם אין להבחין בין נאשם 3 לבין נאשם 1, ומתחם

עונש הולם שבין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל הוא הראוי בעניינו של נאשם 3 על פי הפסיקה הנהוגה. יחד עם זאת, עתירתו היא לחריגה גם ממתחם עונש הולם זה, וזאת משיקולי שיקום.

26. לשיטת ב"כ נאשם 3, עניינו של נאשם 3 הוא כה מיוחד וכה חריג, עד שיש בו כדי להצדיק חריגה כאמור, שכן תחושת הצדק אינה מתיישבת עם שליחתו למאסר בפועל. עוד הדגיש ב"כ נאשם 3 את הנסיבות המקלות הכלליות בעניינו של נאשם 3: העדר הרשעות קודמות; העדר תיקים חדשים שנפתחו; חלוף זמן משמעותי; ונסיבות אישיות קשות וחריגות.

27. שני הנאשמים נשאו גם דברים בעצמם. נאשם 1, בדברו האחרון לעונש, הודה לבית המשפט על ההזדמנות שניתנה לו להשתלב בהליך של שיקום, ציין כי הוא מתחרט על מעשיו ועתר לרחמי בית המשפט. נאשם 3 פרץ בדבריו בבכי וציין כי ייתכן שסופו קרוב, וביקש את התחשבות בית המשפט.

קביעת מתחמי העונש ההולמים והאפשרות לחריגה מהם:

ד.

28. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגינו הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40יג לחוק העונשין. קביעת מתחם העונש ההולם לכל אירוע תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

29. נוכח מתחמי העונש ההולמים, שכאמור למעשה לא היו במחלוקת של ממש, עיקר טיעון ההגנה במקרה דנא התמקד בעתירה לחריגה לכך קולה ממתחמי העונש ההולמים בשל שיקולי שיקום. ואכן, שיקום הינו מטרה מרכזית של הענישה במשפטנו. במסגרת הוראות סעיף 40ד לחוק העונשין אף הוסמך בית המשפט, במקרים המתאימים, לחרוג לכך קולה ממתחם העונש ההולם, להעדיף שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו.

30. יחד עם זאת, נוכח נסיבות התיק דנא והנאשמים דנא מן הראוי להעיר בנושא זה שתי הערות מקדימות, כלהלן:

ראשית, ענישה ושיקום אינם בהכרח תרתי דסתרי. שיקום יכול שיעשה במסגרת ענישה ובד בבד עם ענישה, לרבות במסגרת שירות בתי הסוהר. יתר על כן, כאשר מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתירה - כבעניינו, שכן מדובר בעבירות בסמים קשים - חריגה ממתחם העונש ההולם לצרכי שיקום אפשרית רק "**בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן**", כאמור בהוראות סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין.

שנית, נוכח הטיעון כי במקרה דנא נדרש שיקום הנאשמים על רקע התמכרות, ראוי להבהיר כי קיים הבדל מהותי בין שימוש (או התנהגות) לבין התמכרות. במה דברים אמורים. כפי שקיים הבדל מהותי בין מי שנוהג לשתות אלכוהול מדי פעם לבין אלכוהוליסט, כך קיים הבדל מהותי בין מי שנוהג להשתמש בסמים מסוכנים מדי פעם (או להמר מדי פעם) לבין מי שמכור לכך. ודוק: מי שמשתמש בסמים מסוכנים ללא היתר כדין אמנם מבצע עבירה פלילית, אך אין בכך כדי ללמד כי הוא סובל ממחלת התמכרות הטעונה טיפול.

31. במקרה דנא קשה לומר כי יש לפניי אינדיקציה ברורה לקביעה כי מי מהנאשמים אמנם סבל ממחלת ההתמכרות. נאשם 1 אמנם טען להתמכרות לשימוש בסמים מסוכנים, אך כעולה מתסקירי שירות המבחן כבר בעת שחרורו לקהילה הטיפולית - לאחר מעצר קצר יחסית - הוא "**התנקה מסמים בכוחות עצמו**" (ר' בעמ' 1 לתסקיר מיום 15.1.15), התנהגות שאינה מתיישבת לכאורה עם התמכרות. נאשם 3, להבדיל, שלל מדעיקרא בעיית התמכרות. אמנם נאשם 3 דיבר על "**בעייתיות הקיימת אצלו בתחום ההימורים**", אך כאמור, בתסקיר האחרון בעניינו, הוא טען שביכולתו להתמודד עם בעייתיות זו באופן עצמאי.
32. על פני הדברים לא הונחה אפוא במקרה דנא, בפני בית המשפט, תשתית ראייתית הולמת באשר להליכי שיקום, הנדרשים עקב בעיות התמכרות. נאשם 3 כלל לא הגדיר את עצמו כמכור ואילו נאשם 1 לא התנהג באופן כזה. אמנם להליך הטיפול והשיקומי החיובי שבו השתתף נאשם 1 יש כמובן משקל, ויש לקחתו בחשבון במסגרת גזירת עונשו. יחד עם זאת, מנגד, יש לזכור כי עסקינן בפרשה חמורה, ועל כן האינטרס הציבורי מחייב השתתפות ענישה הולמת.
33. יתר על כן, לא מדובר בפרשה דנא רק בעבירות החזקה, אלא גם בעבירות סחר, שהינן בגדר רעה חולה ופגיעתן בחברה היא רבה וחמורה. יש לזכור כי העבירות של סחר בסמים מסוכנים, ובמיוחד הקשים שבהם, אף מהוות גורם מחולל פשיעה, שכן השימוש בסמים מסוכנים קשים מצוי ברקע ביצוען של עבירות רבות בתחומי הרכוש והזנות.
34. יש להדגיש, כי בעניינו של נאשם 1 מדובר בשלושה אישומים נפרדים, שכולם עוסקים בסמים מסוכנים קשים מסוג קוקאין. נאשם 1 הורשע בין השאר בשתי עבירות סחר בסמים אלה (מסוג קוקאין), עבירות שנעברו באופן מתוכנן ומתוחכם, בבירור על רקע בצע כסף. בעניינו של נאשם 3 אמנם מדובר בעבירה ההחזקה בלבד, אך בהחזקה בכמות נכבדה של סמים מסוכנים מסוג קוקאין ובאופן החזקה (בחלוקה למנות) המלמד על החזקה לצרכי סחר.
35. נאשם 3 העלה את הטענות המקוריות, שלפיו החזקת הסמים נועדה לצורכי דיאטה, אך לא הובאו לפניי ראיות כלשהן לכך ואין בידי לקבל טענות כגון כנסיבה מקלה לענישה. בנוסף, בעניינו של נאשם 3 אף מתבקשת הערה באשר לדרך התנהלותו הן מול שירות המבחן והן בבית המשפט. כזכור, שירות המבחן ציין כבר בתחילת הדרך שנאשם 3 לא גילה רצון להשתתף בהליכים טיפוליים ושיקומיים - בין משום שסבר כי הם אינם נחוצים לו, בין משום שנעדר כוחות הנדרשים להשתתפות בהם ובין משום שלא היה בידיו די פנאי לכך.
36. חרף זאת, נאשם 3 שב וביקש הזדמנויות נוספות להשתלבות בהליכים טיפוליים - תוך ניצול נכונות בית המשפט ללכת לקראתו - רק כדי לדחות לאחר מכן את היד המושתת לעזרה. דומה, כי התנהלות זו של נאשם 3 מדברת בעד עצמה ואין צורך להוסיף. זאת ועוד: בנסיבות אלה גם אין לקבל את טרזניית נאשם 3 אודות חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. בדיעבד מסתבר, נוכח התנהלותו של נאשם 3, כי עצם שליחתו לשירות המבחן - הן מיד לאחר הרשעתו והן לאחר מכן - לא היתה אלא בזבז זמן. לפיכך, בעניין זה אין לנאשם 3 להלין אלא על עצמו.
37. המסקנה המתבקשת הינה, אם כן, כי הפרשה דנא איננה ממין המקרים שבהם בית המשפט יבכר שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה, יחרוג ממתחמי העונש ההולמים ויקבע את עונשם של הנאשמים לפי שיקולי שיקומם. כל זאת, הן נוכח העדר התשתית לקביעה כי נדרש בעניינם של הנאשמים הליך

טיפול במחלות התמכרות, והן נוכח מכלול נסיבות העניין, לרבות חומרת העבירות והאינטרס הציבורי בהשתתפות ענישה הולמת בגין.

ה. גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים:

38. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לכל אירוע על בית המשפט לגזור את עונשם של הנאשמים בתוך מתחמים אלה, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות; והכל כמפורט בהוראות סעיף 40א לחוק העונשין.

39. באשר לנאשמים שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשם הם כלהלן:

עבר פלילי -

יש להבחין בין הנאשמים:

לנאשם 1 - כאמור 10 הרשעות קודמות, במגוון של עבירות, לרבות עבירות סמים. אמנם הרשעתו הקודמת האחרונה של נאשם 1 היא משנת 2008, אך עברו המכביד מלמד כי עסקין בנאשם החוזר ומבצע עבירות, הפוגעות בציבור, וכי עונשים שהושתו עליו בעבר לא הרתיעו אותו מלשוב לסורו. זאת ועוד: לא מדובר במקרה בו עומד הנאשם בפעם הראשונה בפני עונש של מאסר בפועל, וכפועל יוצא מכך אין מקום להתחשבות, הננקטת בנסיבות המתאימות, כלפי מי שעומד לראשונה בחייו בפני עונש מאסר בפועל.

לנאשם 3 - אין הרשעות קודמות.

הודאה ונטילת אחריות -

שני הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן. בכך חסכו הנאשמים מזמנם של העדים, הצדדים ובית המשפט, ופשיטא כי מדובר בנסיבה מהותית לקולה.

יחד עם זאת יש להעיר, כי לא ניכרה בנאשמים - לרבות בדברם האחרון לעונש - הפנמה של חומרת מעשיהם, ודומה כי הם מרוכזים כל-כולם בצרותיהם ואף סבורים כי אין עליהם לשאת בענישה ממשית כלשהי.

נתוני האישום של הנאשמים ונסיבות חייהם -

היבטים אלה פורטו בהרחבה בתסקירי שירות המבחן בעניינם של הנאשמים. כאמור, מדובר בנאשמים שגדלו שניהם בתנאים קשים והתחברו מגיל צעיר לחברה שולית. לנאשם 1 גם ישנם ילדים, וברי כי כליאתו תגרום לפגיעה מסוימת גם בהם. יחד עם זאת, לא ניתן לומר כי נסיבות חייהם של שני הנאשמים הינן יוצאות דופן בחומרתן.

נאשם 1 השתתף כאמור בהליך טיפולי מוצלח. אמנם, כאמור, אין מקום במקרה דנא לחרוג לקולה ממתחמי העונש ההולמים משיקולי שיקום, אך אין בכך כדי לשלול שיקולים כאלה במסגרת גזירת העונש בתוך המתחמים (לשיקולי שיקום כנסיבה לקולה בגזירת הדין בתוך מתחם העונש ההולם ר' ביתר הרחבה בת.פ. 1382-09-13 **מדינת ישראל נ' אליהו** (2015), בפסקה 122 ואילך לגזר הדין). לפיכך, בנסיבות העניין יש להתחשב בהליך הטיפול הנ"ל כנסיבה לקולת עונשו של נאשם 1.

באשר נאשם 3, הלה כאמור הדגיש מאוד את מצבו הרפואי, תוך שטען בהתרגשות שכנראה ימיו ספורים. ואולם, לא הוצגו לפניי ראיות של ממש למצב רפואי קשה עד כדי כך. אין בתעודות הרפואיות שהוגשו לפניי

מסקנות בהיבט זה, ולא הוגשה חוות דעת רפואית שממנה ניתן ללמוד על כך. בנסיבות אלה, אין בטענותיו אלה של נאשם 3 כדי לפטור אותו מעונש.

40. העולה מן המקובץ הוא כי יש להבחין בין שני הנאשמים לעניין גזירת עונשם בתוך מתחמי העונש ההולמים. בעניינו של נאשם 3, נוכח העדר עבר פלילי, הודאה ונסיבות אישיות, יש מקום לגזור את הדין ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. להבדיל, בעניינו של נאשם 1, נוכח עברו הפלילי המכביד מחד, אך הודאתו מאידך וההליך הטיפולי והשיקומי החיובי בו הוא השתתף מאידך, יש לגזור את עונש בשליש התחתון של מתחמי העונש ההולמים.

דיון והכרעה:

ו.

41. כעולה מהאמור לעיל, את דינו של נאשם 3 יש לגזור, ברכיב המאסר בפועל, ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. באשר לנאשם 1 מצב הדברים הוא שונה, לא רק בשל ההבדלים שבין לבין נאשם 3, אשר צוינו לעיל, אלא גם בשל העובדה שמדובר בעניינו בשלושה אישומים מצטברים. יחד עם זאת, בנסיבות העניין כפי שפורטו לעיל, יש לגזור את דינו של נאשם 1 לעונש כולל אחד, בהתאם להוראות סעיף 40(ב) לחוק העונשין. בגזירת עונש זה יש כמוהו להתחשב במספר העבירות, בתדירות ובזיקה ביניהן, ולשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של נאשם 1 לבין העונש שייגזר; והכל בהתאם להוראות סעיף 40(ג) לחוק העונשין.

42. באשר לרכיבים הענישה הנוספים - דהיינו: המאסר המותנה והקנס - איני מוצא מקום לסטות מהענישה שנקבעה בעניינו של נאשם 2, בפרט בהתחשב בכך שדובר בנאשם שהיה תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה בר הפעלה, להבדיל מהנאשמים שלפניי. בפניי אמנם עתרה ב"כ המאשימה לעונשי פסילה בפועל ועל תנאי בעניינם של נאשמים 1 ו-3, אך בעניינו של נאשם 2 לא נגזרו עונשים כאלה, והמאשימה אף לא עתרה להם. בנסיבות אלה, איני מוצא כל הצדקה להטלת עונשי פסילה בפועל ועל תנאי על הנאשמים שלפניי. בעניינו של נאשם 3, נוכח העובדה שמדובר באישום אחד בלבד יש גם מקום להקל במידת מה בענישה הכספית.

43. לפיכך - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על נאשמים 1 ו-3 את העונשים הבאים:

נאשם 1:

(א) 17 חודשי מאסר לריצוי בפועל. מתקופה זו יש לנכות את ימי המעצר, החל מיום 23.8.13 ועד ליום 29.1.14.

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

(ג) קנס בסך ₪ 1,500 או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.7.16 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 1 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

נאשם 3:

(א) 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל. מתקופה זו יש לנכות את ימי המעצר, החל מיום 23.8.13 ועד ליום 2.9.13.

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 3 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

(ג) קנס בסך ₪ 1,000 או 10 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.1.16 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 3 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

באשר לבקשת החילוט, ובהמשך להחלטה שניתנה בעניין זה בעניינו של נאשם 2, ייקבע מועד דיון נפרד.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה אלול תשע"ה, 09 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.